

niillä harjottaneet. Työmiesten äänillä ovat keinotelleet kaikenkirjavit "työväenjohtajat" johdattaen heidät porvaripuolueiden vaalikarjaksi ja ne, joita eivät johtajat ole ohjanneet ja myyneet, ovat typeryydessään juosseet kaikenlaisten "käytännöllisten" ohjelmien perässä. Ennen pitkää kehittyi keinotellu naisten äänistä myöskin työväenjohtajien ohjelmaksi. Vanhoillisen naisten kansallinen ammattiuoliiton johtajattarien poliittisissa mielipiteissä ilmenee jo gompersilainen kanta. Mainittu liitto kuuluu A. F. L:n ja on sen johdossa vanhoillisia aineksia. Liiton johtajattaret varmastit tulevat yrittämään johdattaa järjestönsä naisäänestäjät sille puolelle, mille Gompers tai joku toinen A. F. L:n paasi määrää.

Kuten jo mainittiin, ovat Amerikan miestyöläiset juosseet kaikenlaisten käytännöllisten ohjelmien ja hyvien miesten jälessä ja joka kerran he ovat saaneet uusia pettymyksiä ja aina tyhjemmän evässalkun. Porvaripuolueiden käytännölliset ohjelmat ovat osottautuneet tyhjiksi fraaseiksi ja hyvät miehet luonoiksi miehiksi työläisiä kohtaan. Naisäänestäjät siis klupiensä ja yhdistystensä johtajattarien puheiden mukaan aikovat kulkea samaa erehdysten ja pettymysten polkua kuin miehetkin. Mutta on syytä uskoa, että ainakaan työväenluokan naisia ei narrata kauan. Ensinnäkään ei naisten kärsivällisyys riitä odottelemaan vaaliohjelmien lupauksien täyttämönpäntöä toiseksi ovat Amerikan työväenluokan naiset alkaneet osottamaan verrattain voimakasta luokkatietoisuuteen heräämistä. Vielä nyt voivat johtajat ja puoluepaasit tehdä kauppa miehen ja naisäänistä, mutta, kun työläisillä on sellaisia esimerkkejä tylymästi äänestyksestä kuin heillä on nyt esim. terästeollisuusalueilla, joissa heidän äänestämänsä virkailijat hakkaavat heitä lakon tehtyään, niin ei kulu pitkää aikaa siihen kun työläiset käsittävät, että luokkataistelukannalla toimiva poliittinen liike on kaikista "käytännöllisistä" koska se ei laastaroi kapitalismin uloskulumutta ruhoa, vaan rakentaa sen tilalle uuden yhteiskunnan, jossa nälkä, sodat ja kaikenlainen kurjuus häviää.

Naisyöläisten luokkatietoisuuteen kasvattaminen on yksi osastojen ja muiden työväenjärjestöjen nykyajan tärkeimpiä tehtäviä. Ja jokaisen työläisnaisen velvollisuus itseänsä kohtaan on kasvattaa tietojansa luokkaansa koskeissa kysymyksissä työväenlehtien ja kirjallisuuden avulla, jotta hän ei eksyisi porvarien virittämiin pauloihin missään kysymyksissä.

ASTORIA, ORE.

Me astorialaiset olemme saaneet ulkopuolisilta tovereiltamme vuosien varrella kaikenlaista halveksimista ja väheksymistä osaksemme. Melkein jokainen ohikulkija jätävällä vähän aikaa viivähtänyt on pitänyt ikäänkuin velvollisuutena lausua viisaa ja väheksyvän arvostelunsa meistä astorialaisista. Moni meistä on ehkä jo alkanut itsekkin uskomaan, että kyllä tämä astorialaisuus taitaa olla vähän erilaista, kuin joku muu paikkakuntalaisuus. Ja onhan siihen ollut syitäkin, sillä yhteisryityksemme, esim. osuustoiminta yrityksemme ovat olleet täällä perin epäonnistuneita muihin paikkakuntiin verraten.

Mutta että me olisimme aivan auttamattomia porvareita ja nahjuksia, ei ole paikkansa pitävä. Tämpäpäiväiset tapahtumat osottavat aivan ntoista, kun mitä meistä on sanottu. Astorialainen ei ole astorialainen, kun sille tulee kova paikka eteen. Tämä on käynyt selville tässä Toverittaren ja Toverin nujertamisjutussa. Astorialaiset ovat kyllä vuosia rauhallisesti sivusta katselleet sitä sissisotaa, jota Astorian suomalainen pappisroikka on käynyt Toveria vastaan, mutta kun se muodostui julkiseksi pommitukseksi, niin lähtipää astorialaiset liikkeelle.

Vaikka kaksi Toverin toimitsijaa tuomittiin kahdeksi vuodeksi kuritushuoneeseen, ei paljoakaan liikuttanut astorialaisia, mutta kun porvartit antoivat ulos julkisen julistuksensa Toverin nujertamisesta, kieltäytymällä ilmoittamasta ja häätämällä Toveri pois huoneustosta, niin astorialaiset lähtivät liikkeelle. Ja naiset — joita o naina pyritty väheksymään — kutsuivat ensimmäiseksi armeijansa kokoon. He astuivat etualalle taistelurintamalle Toverin pommitattuja vastaan. Suora rintama ja ankara kuri, niin kuului heidän sotakomennuksensa. Heidän julistuksensa on tässä lehdessä jo ennen juliaistu. Ja he ovat tarmokkaasti ja ehein rivein peräänantamatta taistelleet kuten "urhot" ainakin. Astorian naiset muistivat sen raamatun lauseen, jossa sanotaan, että "millä mitalla teille mitataan, niin mitatkaa te heille". Kun Astorian kauppiat kieltäytyivät ilmoittamasta Toverissa, koittasit siten tappaa Toveria, niin naiset tuumivat, että he lakkaavat ostamasta, vähentäen siten kauppiaitten "profiittia".

Mutta vaikkapa naiset saivat kunian alkuryntäyksestä, niin eivät miehettään ole sentään toimettonina olleet. Heille on annettava tunnustus, että he ovat parhaansa koittaneet taistella naisten mukana, myymällä rakennus-osuuksia ja kiertäen mahdollisimman tarkasti myöskin sellaisia liikkeitä, jotka ovat lakkauttaneet ilmoituksensa Toverista.

Vaikka tämä taistelu onkin ollut verrattain helppoa, niin se ei ole vielä lähes tulokoonkaan lappuun suoritettu. Me emme saa levähtää enenkuin Toverilla ja Toverittarella on paikka, josta sitä ei voida häätää mielivaltaisesti kadulle. Ja meidän ei tarvitse olla taistelulme suhteen toivottomia, sillä kummaltakin puolelta julistetuista "sotanoiteista" ja muutenkin voi helposti huomata, että porvareiden rintama alkaa heikentymään, sen vasensiipi alkaa jo jossakin määrin osottamaan hajoamisen oireita.

Näin urhoollisesti taistellaan Astoriassa, naisarmeija etualalla.

Oletteko te ulkona olevat toverit ja toverittaret alkaneet minkäänlaisiin toimenpiteisiin tämän taistelun avustamiseksi. Jos ette ole vielä ryhtyneet, niin seurakkaa Astorian naisten esimerkkiä ja kutsukaa taisteluarmeijanne kokoon suunnittelemaan ja päättämään, millä keinolla te voitte avustaa taistelua onnelliseen voittoon. Ja kaikkein parhain avustus, minkä voitte tehdä on rahallinen avustus, jotta Toverille ja Toverittarelle saadaan huoneusto.

EMÄNTÄ.

TIMMINS, ONT., CAN.

Täältä ei näe koskaan kirjoitusta sanomalehden paletoilla. Te siellä muualla mailmalla ehkä luulette että me täällä nukumme vanhurskaan rauhallaista unta, mutta ei sinnepäinkään että edes oltaisiin väsyneitä. Osaston toimista täällä on vilkasta. Kokoukset on säännöllisesti joka toinen sunnuntai: soittokunta meillä myöskin on ja näytelmäseura jonka johtajana on H. Tammi. Voimisteluseurakin on

taas herätetty eloon kesäunestaan. Lasten sunnuntai koulu on myös olemassa, vaikka emme tahdo tietää mistä opettaa lapsia syyttä kuin emme saa kirjoja, mutta eteenpäin vaan yrittämme. Viime kuun loppupäivinä perustivat osaston naiset keskuuteensa kehitys- ja ompeluseuran. Se pitää kokouksensa joka maanantai-iltalla kello puoli kahdeksan. Ensimmäinen virallinen kokous meillä oli tämän k. 1 päivä, jossa valittiin virkailijat ensimmäiselle vuosineljännekselle, joiksi tulivat seuraavat henkilöt: pöytäkirjuriksi Linne Ojanen, rahastonhikirj. Hanna Allen, rahastonhoitaj. Maria Pirttisalo, tavarointen ostajiksi Helmi Lind, Lempi Haataja ja Hilma Walo. Toverittaren asiamieheksi valittiin Elin Palo ja kirjeenvaihtajaksi Pirttisalo. Keskustelukysymyksen lupasi tuoda ensi kokoukselle Linne Ojanen, aine: Miksi ei naiset yleensä ole yksimielisiä. Minä toivon, että kaikki mailman työläismiehet ja -naiset olisivat yksimielisiä niin silloin myös oloimme korjaantuu. Teidän,

Kirjeenvaihtaja.

SVENSEN, ORE.

Jospa täyttäisin minulle uskotun tehtävän. Osastollamme oli kokous tk. 5 p., jossa keskusteltiin useammista pikkusuasioista. Erityisesti oli keskusteltavana kysymys josko osastomme joutuu Abrahamin helmaan. Pelastui se sieltä vielä tällä kertaa. Enempi toki pitäisi olla innostusta osastotoimintaan kun nmeitä on täällä näinkin paljon suomalaisia.

Ompeluseuralla on myyjäiset ensi kuun ensimmäisenä sunnuntaina. Silloin kai kylämme ukot ja poikamiehet kilvalla rientävät katsomaan mitä me emännät olemme saaneet aikaan. Kyllä kannattaakin tulla, mutta älkää vain missään tapauksessa unhottako rahakukkarooanne kotiin. — Muuten tahtoisin huomauttaa emännille, että he kävisivät runsaslukuisemmin ompeluseuran kokouksissa kuin tähän asti, ja toivon, että toisitte naapurinakin emännän sinne. Tähän on tullut useita uusia asukkaita, jotka eivät ole vielä ehtineet tutustumaan "kontrin" tyyliin.

Toverillisesti tervehtien,

OLGA W.

DETROIT, MICH.

Eletään sitä täälläkin, vaikka ei paljon mailmalle riennostamme kerrota. Kaikki osaston ala-osastot toimivat ahkerasti. Viimeisessä osaston kokouksessa päätettiin pitää suuret myyjäiset ennen joulua. Viime keuhäiset myyjäiset melkein epäonnistuivat kaaralakon takia, joten parhaat voitot niistä on vielä jäljellä. Clevelandin lauluseura pyysi haalia konserttia varten ensi kuun 20 ja 30 p. joka heille luvattiin. Kokouksessa ilmeni, että joku jo ennestään puolivivystynyt on ottanut kravun askeleita kehityksensä siihen määrään, että on alkanut kaupitsemään viinää osaston iltamatilaisuuksissa. Se on tietenkin rahallista liikettä näin kuivana aikana, vaan se jättää huonot jäljet, juopuneita rähjää kaiken iltaa häiriten toisten iltamavieraiden olon. Päätettiin, että vastedes jos osaston jäsen käyttää sopimattomasti osaston iltamatilaisuuksissa, on häneltä iltamiin pääsy kielletty kahden kuukauden ajaksi. Myöskin on valitettu osaston kokouksiin muistakin epähenoista käyttäytymisiä iltama- ja tanssilaisuuksissa. Sanottiin että kun naiset saavat hienon hatun päähänsä, tanssivat he se päässä kaiken iltaa ja miehet polttavat tupakkaa, tanssivat miesparissa ja käyvät välillä ryyppäämässä viinää jossakin nurkassa. Kyllä niillä miehillä on sitä rahaa ja järkeä tuhata viinääkin. Olkaa toki miehiä seur-

rasa älkääkää olko raukkoja. Ja viisittehan toki polttaa tupakkaa tupakahuoneessa eikä salissa. Ei tarvitse olla raittiusapostoli sanoakseen, että viina on työläisten yksi pirullisin vihollinen ja että viinan välittäjä on inhoittava kapitalistin kätyri. Kapitalistit kaikkinen työläisten sokaisijoineen haluavatkin, että työläiset olisivat aina humalapääissään, sillä silloin ei työläinen osaa käyttää järkeään. Tiedän tapauksia että työläinen on viinan ja huonon seuran takia pettänyt työväenlaatteen ja luokkatoverinsa, viina on aletanut hänet porvarien puoltajain alhaiseen joukkoon. Eihän ne työläisen olosuhteet ole niin kehuttavat, etteikö siihen vaihtelua kaipaisi, mutta miksi juuri viinasta sitä hakisi. Vaikka se auttaa hetkeksi unhottamaan, ei se voi elämän katkeruutta poistaa, vaan npiäivastoin lisätä. Sääli on heikkoja miesparikoja, jotka eivät voi viinalla viettelejä vastustaa!

Hyvät toverit, olkaa, tai opetelkaa olemaan luontonne herroja. Älkää saastuttako aivojanne noilla inhottavilla myrkyillä. Teitä tarvitaan parempaan kuin juovuspäissä rähjäämään. Seuratkaa aikaanne, toverit! Ettekö tunne ja tiedä miten mailman köyhälistö liikehtii ja nousee. Ettekö te tahdo olla heidän rinnallaan, ettekö tahdo kaikilla kyvyilläne jouduttaa sen ajan koittoa, jolloin palkkaorjuuden raskaat kahleet poistetaan? Jos ette seuraa aikaanne ja tuhlaatte kaikki joutohetkenne turmiollisiin nautinnoihin, niin te kuljette kapitalismin kahleissa.

Tov. EMILIA HIIRONEN.

ISHPEMING, MICH.

Miksi naiset eivät kirjota täältä useammin omaan lehteensä, Toverittareen? Kirjottamalla siihen paikkakuntanne kuulumisista, saamme siitä halutunman lehden, joka on parempi saada kaupaksikin. Ja tietäisivät-hän sitten toverit muuallakin, että mekin täällä toimimme köyhälistön vapaustaistelun voittoon viemiseksi.

Ompeluseuramme toimii koko ripeästi. Pidetään kahvikekkereitä, joista on aina sievotat tulot, ja käsitöitä tehdään oikein kiireen kaupalla. Nyt onkin vähän erikoista kiirettä kun kaikkien töiden pitää olla valmiita kiitospäiväksi, jolloin meillä on suuret myyjäiset. Mekin puolestamme koetamme ponnistella, jotta saisimme haalimme velat maksuun.

Vanhanpojan oireita lienee sillä "iikalla" joka vääristeli Frank Aaltonen puheen. Ja vielä hänen piti se kertoa Suomettaren kirjeenvaihtajalle — No, ei sellaisella meidän toimintaamme lamauteta. Hyvistä puheistaan ja valehdellaan. Meidän joukkomme vain kasvaa teidän kaikkien suomattelelaisten u. m. parjauksista huolimatta. Osastoomme yhtyy jäseniä joka kokouksessa ja teidän joukkonne aina pienenee. Ymmärrämme, että sehän se teitä niin kovasti jurtppi.

"Appi-ukko" näytellään haalillamme marraskuun 2 p. Silloin taas haalilla täyteen. Harjoittelijat, käykää säännöllisesti kaikissa kappaleharjoituksissa. Täsmällisyys on välttämätön ennen kaikkea, hyvät toverit!

Lasten sunnuntai koulu alkaa taas haalilla. Se onkin tärkeä työ saada lapsemme ymmärtämään sosialismia jo pienestä asti. Sosialistisen elämänymmärryksen mukaan kasvaneet lapset ne ovat jotka muodostavat tulevaisuuden luokkataisteluarmeijan luujan selkärangan. Lastemme on tulevaisuus. — FIINA L.